

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

DR. BÜLENT SÖNMEZ

Genel Müdür Yardımcısı

EĞİTİM

Doktora 1991
Ankara Üniversitesi
Ziraat Fakültesi

Lisans 1974-1979
Atatürk Üniversitesi
Ziraat Fakültesi

Diğer Eğitimler

- 1.Cranfield University -U.K. 1)
 - 2.International Center For Advanced 2)
Mediterra Studies-İTALYA
 - 3.Wageningen University-International 4)
Eğitim Programı / 1981
Agricuilt nean Agronomic ure Center
HOLLANDA
 - 4.TOPRAKSU Genel Müdürlüğü Eğitim Merkezi -İZMİR
1. Silsoe College / 1995
 - 2.IAV / Bari Institute / 1993
 - 3.International Land Reclamation Institute
 - 4.Hidroloji, Drenaj ve Arazi Islahı Temel

YABANCI DİL İngilizce KPDS 76

İŞ TECRÜBESİ

- 2012- Toprak ve Su Kaynakları Araştırmaları Daire Başkanı, TAGEM
- 2011-2012 Toprak ve Su Kaynakları Araştırmaları Daire Başkan V., TAGEM
- 2007-2011 Müdür, Toprak-Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
- 1999-2007 Müdür, Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü- Ankara
- 1997-1999 Müdür Yardımcısı, Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü- Ankara
- 1995-1997 Su Yönetimi Bölüm Başkanı, Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü- Ankara
- 1991-1995 Drenaj ve Arazi Islahı Bölüm Başkanı, Toprak ve Gübre Araştırma Ens.- Ankara
- 1979-1991 Araştırmacı, Laboratuvar Şefi, Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü- Ankara
- 1979 Mühendis TOPRAKSU Ekip Başmühendisliği- Kırklareli

HAKKIMDA

1958 Yılında Balıkesir ilinde doğmuştur. 1979 Yılında ise Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesinden yüksek mühendis olarak mezun olmuştur. Mesleki hayatına 1979 yılında TOPRAKSU Ekip Baş Mühendisliğinde Ekip Başmühendisi olarak başlamıştır. 1991 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümünde Doktora eğitimini tamamlamıştır. 2011-2022 Yılları arası Toprak ve Su Kaynakları Araştırmaları Daire Başkanlığı görevini yürütmüştür. 2022 yılı Temmuz ayı itibarı ile Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünde Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

İLETİŞİM

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv.
Eskişehir Yolu 10. Km Çankaya / Ankara
06800 TÜRKİYE

 bulent.sonmez@tarimormam.gov.tr

 0312 307 60 41

DR. BÜLENT SÖNMEZ

Ziraat Yüksek Mühendisi

■ **PROJELER**

■ **Yürüttüğü Projeler**

1. Toprakta jips tayininde en uygun laboratuvar metodunun belirlenmesi, 1983–1986
2. Kükürt fabrikasyonu flotasyon atıklarının sodyumlu topraklarda ıslah maddesi olarak kullanılma imkânlarının belirlenmesi, 1985–1988
3. Aşağı Kızılırmak Havzası tuzlu-sodyumlu topraklarının ıslahı için gerekli ıslah maddesi ve yıkama suyu miktarı ile yıkama süresinin belirlenmesi, 1988- 1990
4. Tuzlu ve alkali toprakların ıslah kriterlerinin programlama tekniği kullanarak belirlenmesive tarla denemeleriyle kalibrasyonu, 1987–1991
5. Değişik tuzluluk ve SAR değerlerine sahip suların toprak tuzluluğu ile domates bitkisinin gelişimine ve verimine olan etkileri, 1993–1995
6. Toprakların değişebilir sodyum ve sodyum adsorbsiyon oranları arasındaki ilişkiye göre sodyumluluğun tahmin edilmesi, 1993- 1995
7. Tuzlu-sodyumlu topraklara uygulanan azotlu gübre ile jipsin toprak ıslahına ve şekerpancarı verimine etkilerinin araştırılması, 1993–1995
8. Tuzlu ve sodyumlu toprakların ıslahında biyolojik aktif materyallerin etkinliğinin ve kullanılabilirliğinin sera ve tarla koşullarında belirlenmesi, 1994–1996
9. Farklı sentetik zarf materyallerinin hidrolik geçirgenlikleri ve siltasyonu önleme kabiliyetlerinin tespiti, 1995- 1998
10. İç Anadolu Bölgesi Halofitik (Tuzcul Bitkiler) Vejetasyonunun Ekolojisi, 1996–2000
11. Ankara İli Toprak Kaynakları Veri Tabanının oluşturulması için CBS ve UA teknolojilerinin kullanılması, 1988–1999
12. DRAINMOD simülasyon modeli ile drenaj sistemlerinin planlanması, 2002- 2004
13. SALTMOD simülasyon modeli ile tuzluluk kontrolü ve drenaj planlanması, 2001–2006
14. Gübre Sanayi Atığı Fosfojipsin Çorak Toprakların Islahında Kullanılmasının Radyotoksikolojik Olarak İncelenmesi, 2007–2011
15. Özbekistan-Karakalpakistan “Toprak Analiz Laboratuvar Çalışması”, TİKA, 2008
16. Bitkisel üretimin nükleer ve ilgili tekniklerin kullanımı ile iyileştirilmesi, IAEA, 2005–2010
17. Toprak - gübre ve su kaynakları merkez araştırma enstitüsü araştırma laboratuvarları yönetim sistemi ve bilim teknoloji altyapısının geliştirilmesi projesi, 2009–2010
18. Su kısıtı koşullarında, tuzluluk kontrolü, sulama yönetiminin geliştirilmesi, WUR-ALTERRA 2010–2011
19. Buğdayda Farklı Su Koşullarının Karbon ve Oksijen İzotopik Değişimine Olan Etkilerinin Belirlenmesi ve Bitki Stress İndeksleri İle İlişkilendirilmesi, 2009–2012

■ **Devam Eden Projeler**

1. Türkiye topraklarının organik karbon içeriğinin coğrafi veri tabanının oluşturulması ve bazı toprak verimlilik parametrelerinin güncellenmesi FAO (2012, devam ediyor)

DR. BÜLENT SÖNMEZ

Ziraat Yüksek Mühendisi

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

■ **YAYINLAR**

1. Börekçi, M. (B.Sönmez), 1986 Toprakta jips tayininde en uygun laboratuvar metodunun belirlenmesi, KH Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara
2. Sönmez, B. 1998 Kükürt fabrikasyonu flotasyon atıklarının sodyumlu topraklarda ıslah maddesi olarak kullanımla imkânlarının belirlenmesi KH Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Genel Yayın No: 158. Rapor Seri No: 81, Ankara
3. Sönmez, B. 1990 Aşağı Kızılırmak Havzası tuzlu-sodyumlu topraklarının ıslahı için gerekli ıslah maddesi ve yıkama suyu miktarı ile yıkama süresi KH Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Genel Yayın No: 165. Rapor Seri No: 87, Ankara,
4. Tüzüner, A, Editör, Anonim (B.Sönmez) , 1990 Toprak ve su analiz laboratuvarları el kitabı KHGM Yayınları, Ankara
5. Sönmez, B. K.Avcı, İ.Gediköğlu, 1990 Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Sulama, Drenaj ve Toprak Verimliliği Araştırma Konularına İlişkin Teknik Rapor KH Şanlıurfa Araştırma Enstitüsü Yayınları, Şanlıurfa
6. Sönmez, B. Tuzlu ve Sodyumlu Topraklar 1990 KH Şanlıurfa Araştırma Enstitüsü Yayınları, Genel Yayın No: 62 Rapor Seri No: 17, Şanlıurfa
7. Sönmez, B. 1991 Tuzlu ve alkali toprakların ıslah kriterlerinin programlama tekniği kullanarak belirlenmesi ve tarla denemeleriyle kalibrasyonu, TÜBİTAK-DOĞA, Dergisi
8. Sönmez, B. E. Yurtsever, 1995 Değişik tuzluluk ve SAR değerlerine sahip suların toprak tuzluluğu ile domates bitkisinin gelişimine ve verimine olan etkileri KH Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Genel Yayın No: 202. Rapor Seri No: R-119, Ankara
9. Sönmez, B. A.Ağar, A.Gümüş, 1995 Toprakların değişebilir sodyum ve sodyum adsorbsiyon oranları arasındaki ilişkiye göre sodyumluluğun tahmini KH Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Genel Yayın No: 203. Rapor Seri No: R-120, Ankara
10. Sönmez, B. A.Ağar, A.Gümüş, 1995 Tuzlu-sodyumlu topraklara uygulanan azotlu gübre ile jipsin toprak ıslahına ve şekerpancarı verimine etkileri KH Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Genel Yayın No: 204. Rapor Seri No: R-121, Ankara
11. Sönmez, B. K.Karuç, 1996 Tuzlu ve sodyumlu toprakların ıslahında biyolojik aktif materyallerin etkinliğinin ve kullanılabilirliğinin sera ve tarla koşullarında belirlenmesi Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Araştırma Yıllığı, Ankara
12. Yurtseven, E. Sönmez, B. 1996 Sulama suyu tuzluluğunun domates verimine ve toprak tuzluluğuna etkisi, TÜBİTAK-DOĞA Dergisi
13. Sönmez, B. A.Mavi, İ.Bahçeci, A.Ağar, A. Yarpuzlu, 1996 Türkiye Çorak Islahı Rehberi. Başbakanlık KHGM APK Dai. Başk. Toprak ve Su Kaynakları Şube Müd. Yayınları, Yayın No: 93, Rehber No: 12, Ankara,
14. Ağar, A. B.Sönmez, A.Gümüş, 1998 Farklı sentetik zarf materyallerinin hidrolik geçirgenlikleri ve siltasyonu önleme kabiliyetleri Başbakanlık KHGM APK Dai. Başk. Toprak ve Su Kaynakları Şube Müd. Yayınları, Yayın No: 108, Ankara
15. Güven, E. M.Vural, İ.Bahçeci, B.Sönmez, 2000 İç Anadolu Bölgesi Halofitik (Tuzcul Bitkiler) Vegetasyonunun Ekolojisi Başbakanlık KHGM APK Dai. Başk. Toprak ve Su Kaynakları Şube Müd. Yayınları, Yayın No: 117, Ankara
16. Kanber. R. A.F.Tarı (Editörler), Anonim (B.Sönmez) 2003 Tuzlu ve Alkali Toprakların Islahı. Sulama ve Drenaj Mühendisliği. KHGM APK Dai. Başk. Toprak ve Su Kaynakları Şube Müd. Yayınları, Ankara
17. Sönmez, B. 2003 Türkiye Çoraklık Kontrol Rehberi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Teknik Yayın No: 33, Ankara
18. Çizikçi, S. K. Avcı, A.Mavi, B.Sönmez, 2004 DRAINMOD simülasyon modeli ile drenaj sistemlerinin planlanması. Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara
19. Çizikçi, S. K. Avcı, A.Mavi, B.Sönmez, 2004 Field Evaluation and Testing Of Drainmod in Turkey. Drainage VIII, Proceedings Of the Eighth International Drainage Symposium, ASAE, St. Joseph, MI 49085-9659, USA
20. Bahçeci, İ. A. Ağar, N. Dinç, A.F.Tarı, B.Sönmez, 2006 Water and salt balance studies, using SALTMOD, to improve subsurface drainage design in the Konya-Çumra Plain, Turkey. Agricultural Water Management, 85: 261-271

DR. BÜLENT SÖNMEZ

Ziraat Yüksek Mühendisi

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

21. A.Ağar, F.Ergül, B.Halitligil, B.Sönmez, 2011 Gübre Sanayi Atığı Fosfojipsin Çorak Toprakların Islahında Kullanılmasının Radyotoksikolojik Olarak İncelenmesi TKB, TAGEM-Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara
22. S.Kale, B.Sönmez, S.Madenoglu, I.Ors, G.Çaycı, C.Kütük, U.Türker, 2012 Evaluation of carbon isotopic discrimination in wheat under water stress conditions and their relation with crop temperature indexes. International symposium on managing soils for food security and climate change adaptation and mitigation, Vienna

■ ULUSLARARASI MAKALELER BİLDİRİLER

■ Uluslararası Dergilerde Yayınlanmış Makaleler

1. Water Management and Irrigation Practices in Turkey, Regional workshop on improved water management technologies for sustainable agriculture in arid climates, Egypt,1995
2. Water Management Technical Meeting. International Water Management Institute (IWMI), Sri Lanka, 1997
3. Regional Training Seminar on Methodologies of Soil and Terrain Database for Land use Planning – ACSAD – Syria, 1997
4. Dry Land Salinity, Rural Development Technical Meeting – Australia, 1997
5. Experiences in the management of salt affected soils in Turkey. International Conference on “Water Management, salinity and pollution control towards sustainable irrigation in the Mediterranean region”. Bari, Italy, 1997
6. Salt affected soils and their management in Turkey. FAO Global Network on Integrated Soil Management for sustainable use of Salt affected soils. International Workshop -Third Meeting. İzmir, Türkiye, 1999
7. Extension and Management of Salinization in Turkey, International programme on soil and water management, International Agricultural Research and Training Center, Menemen, 2010
8. Extension and Management of Salinization in Turkey, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Uluslararası Semineri, İstanbul, 2013
9. Türkiye’de Toprak Araştırmaları, Eurasian Food Security and Nutrition Network Conference and Soil Partnership Meeting, Moskova, 2013
10. Groundwater management in arid regions for agricultural production and food security, (Anonim) ICARDA Kurak Alanlarda Su ve Gıda Güvenliği Politikaları Uluslararası Konferansı Kahire 2013
11. Water Management and Food Security in Turkey, Uluslararası Akdeniz Bölgesinde Su ve Gıda Güvenliği Semineri SESAME, Montpellier, 2013
12. Irrigation Water Management and Food Security, Kurak Alanlarda Su Yönetimi Uluslararası Konferansı, Uluslararası Sulama ve Drenaj Komitesi, ICID,Mardin 2013
13. Effects of sustainable soil - water management and related innovations in agricultural production and food security in Turkey, International Conference of Academy Science of Turkmenistan, 2013
14. Tarımsal Sulama ve Gıda Güvenliği, Uluslararası Workshop-Su Kaynaklarına Olan Azot ve Fosfor Yükleri-Bütünleşik Makro Bölgesel Bitki Besin Maddesi Yönetimi” JRC, İtalya 2014
15. Conservation and reuse of marginal quality water, 13. AARINENA Genel Konferansı & Yakın Doğu ve Kuzey Afrika’da Su Yönetimi ve Kullanım Etkinliği Uluslararası Konferansı, UTAEM İzmir, 2014
16. R&D and Innovations for Agricultural Production and Food Security in Turkey, (Anonim) Birleşmiş Milletler Tarımsal Kalkınma ve Geliştirilmiş Gıda Güvenliği için Güney-Güney ve Üç Taraflı İşbirliği Proje Toplantısı, UNOSSCC, Washington D.C. 2014

■ ULUSAL MAKALELER VE BİLDİRİLER

■ Ulusal Dergilerde Yayınlanmış Makaleler

1. Endüstri Atıklarının Islah Maddesi Olarak Değerlendirilmesi, TOK Dergisi Sayı. 65, 1991
2. Su Kalitesi İle İlgili Karşılaşılabilecek Problemler, TOK Dergisi Sayı. 99, 1994
3. Türkiye’de Tuzlu Toprakların Yönetimi, Trakya Toprak ve Su Kaynakları Sempozyumu. Kırklareli, 24–27 Mayıs 2001
4. Drenaj ve Arazi Islahı Çalışmalarında Halofitik (Tuzcul Bitkiler) Bitki Örtüsü ve Önemi, I. Ulusal Sulama Kongresi, Antalya, 8–11 Kasım 2001

DR. BÜLENT SÖNMEZ

Ziraat Yüksek Mühendisi

5. Türkiye’de Çorak Islahı Araştırmaları ve Tuzlu Toprakların Yönetimi. Sulanan Alanlarda Tuzluluk Yönetimi Sempozyumu, DSİ, 20–21 Mayıs 2004 Ankara
6. Sanayi Atığı Jips ve Amonyum Sülfat’ın Birlikte Kullanılması İle Tuzlu ve Alkali Toprakların Islahına ve Ürün Verimine Etkileri 3.Ulusal Gübre Kongresi, 11–13 Ekim Tokat, 2004
7. Türkiye topraklarında ağır metal kirliliği TKB, Türktarım Dergisi, 2008
8. Bor madeni kullanımının tarımsal ürün kalitesi ve verimliliğine etkileri, TKB, Türktarım Dergisi, 2008
9. Türkiye’de tuzlu ve sodyumlu toprakların ıslahı ve yönetimi, 5.Dünya Su Forumu İstanbul 2009 Türkiye Bölgesel Su Toplantısı, Sulama -Tuzlanma Toplantısı, DSİ, Şanlıurfa, 2008
10. Türkiye’de Su Yönetimi, TKB, Türktarım Dergisi, 2009
11. Sulama suyu kalitesi ve tuzluluk ilişkileri, Sulama-Tuzluluk ve Gübreleme Semineri, Toprak Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Şanlıurfa 2010
12. İklim Değişikliği; Tuzluluk, Sulama Suyu ve Toprak Kalitesindeki Değişimler ve Etkileri, I. Ulusal Toprak ve Su Kaynakları Sempozyumu, Eskişehir, 2010
13. Çorak toprakların ıslahı. MEB, Eğitim Dergisi, Sayı 134, 2011
14. Tarımsal Üretim ve Gıda Güvenliği, Türkiye Odak Toplantısı, İstanbul 2nd International Water Forum, Türkiye 2011
15. Tarım alanlarında çölleşme ile mücadele politikaları, Çölleşme ile Mücadele Ulusal Eylem Planı Tanıtım Paneli, OSİB-ÇEM Ankara, 2014

■ Ulusal ve Uluslararası Üyelikler

1. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Danışma Kurulu Üyesi (2014-2017)
2. Türkiye Toprak Bilimi Derneği Üyeliği
3. FAO Eurasian Soil Partnership, AVRASYA Toprak Ortaklığı Yönlendirme Komitesi; Üretken, Çevreci ve Sosyal Kalkınmayı Sağlayıcı Araştırma ve Gelişmelerin Sağlanması- Toprak Tuzluluğu ve Arazi Islahı ” Çalışma Grubu Üyesi (2014-)
4. FAO Yakın Doğu Bölge Ofisi (RNE) Tarım Arazi ve Su Kullanımı Komisyonu-Agriculture and Land and Water Use Commission for the Near East (ALAWUC) Büro Üyesi (2012-)
5. ERA-NET; Avrupa Birliği Sürdürülebilir Tarım için Bilgi ve Haberleşme Teknolojileri ve Robotik Sistemler-Information and Communication Technologies and Robotics for Sustainable Agriculture (ICT-AGRI-2) Çalışma Grubu Üyesi (2014-)
6. AARINENA (Yakın Doğu & Kuzey Afrika Araştırma Kuruluşları Birliği-Association of Agricultural Research Institutions in the Near East & North Africa) Yürütme Kurulu Başkan Yardımcısı, Batı ve Orta Asya Alt Bölgesi Temsilcisi (2014-2016)
7. ICBA (International Center for Biosaline Agriculture), SIWI (İsveç Uluslararası Su Enstitüsü) ve SU-EN (Türkiye Su Enstitüsü) Uluslararası Fırat Dicle İşbirliği Programı (Collaborative Programme Euphrates and Tigris-CPET) Tarım ve Su Verimliliği Çalışma Grubu Üyesi (2014-2019)